

**SZKOŁA PODSTAWOWA IM. ORŁA BIAŁEGO
W SOKOŁOWICACH**

**PROCEDURA
WDRAŻANIA INNOWACJI PEDAGOGICZNEJ**

**SOKOŁOWICE
ROK SZKOLNY 2019/2020**

SPIS TREŚCI

WSTĘP

1. CEL PROCEDURY
2. ZAKRES PROCEDURY
3. AKTY PRAWNE
4. RODZAJE INNOWACJI - teoria
5. WDROŻENIE INNOWACJI – praktyczne postępowanie

ZAŁĄCZNIKI:

Załącznik nr 1

Załącznik nr 2

Załącznik nr 3

WSTĘP

Innowacja to pewnego rodzaju nowatorstwo. W odniesieniu do szkoły, to zmiana polegająca na wprowadzeniu czegoś jakościowo nowego w warsztacie pracy nauczyciela oraz sposobie patrzenia na proces nauczania. Innowacja pedagogiczna daje nauczycielowi możliwość świadczenia nowych usług na rynku edukacyjnym. Dzięki wprowadzeniu innowacji nauczyciel może rozszerzyć swoją działalność o nowe elementy i wyjść poza podstawę programową. Działalność innowacyjna stanowi integralny element działalności szkoły, który wyzwala kreatywność zarówno uczniów, jak i nauczycieli. Jej zadaniem jest inspirowanie nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów.

1. Cel procedury

Celem niniejszej procedury jest opisanie toku postępowania podczas wprowadzania w placówce innowacji pedagogicznej (programowej, organizacyjnej lub metodycznej).

2. Zakres procedury

Procedura swym zakresem obejmuje osoby upoważnione do sprawowania nadzoru pedagogicznego w Szkole Podstawowej im. Orła Białego w Sokołowicach oraz wszystkich pracowników pedagogicznych zatrudnionych w szkole.

3. Akty prawne

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. 2018 r. poz. 1148 i 1078) art. 1 pkt. 18, art. 44 ust. 2 pkt.3, art.55 ust.1 pkt.4, art. 68 ust.1 pkt. 9, art. 86 ust. 1,
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. 2017 r. poz. 60).

W świetle ustawy Prawo oświatowe, działalność innowacyjna jest **integralnym elementem działalności szkoły**. Zaproponowane w ustawie regulacje prawne dotyczące działalności innowacyjnej określają:

- konieczność zapewnienia przez system oświaty kształtowania u uczniów postaw przedsiębiorczości i kreatywności, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu w życiu gospodarczym, w tym poprzez stosowanie w procesie kształcenia innowacyjnych rozwiązań programowych, organizacyjnych lub metodycznych (art. 1 pkt. 18),
- obowiązek tworzenia przez szkoły i placówki warunków do rozwoju aktywności, w tym kreatywności uczniów (art. 44 ust. 2 pkt. 3),
- możliwość wspierania nauczycieli, w ramach nadzoru pedagogicznego, w realizacji zadań służących poprawie istniejących lub wdrożeniu nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu nowatorskich działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów oraz nauczycieli (art. 55 ust. 1 pkt. 4),

- obowiązek stwarzania przez dyrektora szkoły warunków do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły lub placówki (art. 68 ust. 1 pkt. 9),
- warunki, na jakich w szkole lub placówce mogą działać, z wyjątkiem partii i organizacji politycznych, stowarzyszenia i inne organizacje, a w szczególności organizacje harcerskie, których celem statutowym jest działalność wychowawcza albo rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły lub placówki (art. 86 ust. 1).

Regulacje w ustawie

Nowe regulacje prawne dotyczące działalności innowacyjnej szkoły przeniesiono na poziom ustawy, tj. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe. Akcentuje się w niej, iż działalność innowacyjna ma być integralnym elementem działalności szkoły/placówki, a poprzez realizację innowacji, wyzwolić kreatywność uczniów i nauczycieli.

W stosunku do obecnego stanu prawnego zmiany polegają na:

- zniesieniu konieczności zgłaszania innowacji pedagogicznej kuratorowi oświaty i organowi prowadzącemu,
- zniesieniu wymagań formalnych warunkujących rozpoczęcie działalności innowacyjnej.

4. Rodzaje innowacji

Najczęściej występujące innowacje oświatowe:

- **kształceniowe (dydaktyczne)** – dotyczą wszelkich metodycznych, programowych i organizacyjnych zmian w zakresie sposobów nauczania,
- **wychowawcze** – obejmują swoim zakresem wszelkie zmiany dokonywane w zakresie celów, metod, treści i zasad oraz osiągnięć związanych z działaniami

określanymi mianem pedagogicznych oddziaływań wychowawczych kształtujących postawy osobowe indywidualne i społeczne,

- **opiekuńcze** – dotyczą wszelkiego rodzaju zmian podejmowanych w zakresie celów, metod, treści i zasad, jak również zmian technologicznych i organizacyjnych w ramach istniejących funkcji opiekuńczych w systemie edukacji,

-**terapeutyczno – zdrowotne** – obejmują te działania o charakterze zmian wprowadzanych w ramach kształcenia, wychowania i opieki, które dotyczą szeroko pojmowanej problematyki kondycji zdrowotnej indywidualnej i społecznej,

-**przedmiotowe** – obejmują określony typ działań zmieniających charakter dotychczasowego programu nauczania przedmiotu o nowe cele edukacyjne oraz treści i wymagane osiągnięcia w ramach przedmiotów realizowanych w szkole,

-**eksperyment pedagogiczny** – działania służące podnoszeniu skuteczności kształcenia w szkole, w ramach, których są modyfikowane warunki, organizacja zajęć edukacyjnych lub zakres treści nauczania, prowadzone, pod opieką jednostki naukowej,

-**reforma oświatowa** – systemowa zmiana formalno – prawna oraz organizacyjna w zakresie szeroko zakrojonych działań pedagogicznych w obszarze edukacji narodowej.

Klasyfikacja według rodzaju rozwiązań innowacyjnych:

- **innowacje programowe** – dotyczą wszelkich zmian celów, treści i wymaganych osiągnięć w dziedzinie kształcenia, wychowania, opieki, terapii,

-**innowacje metodyczne** – obejmują wszelkie zmiany dokonywane w sposobie nauczania i dotyczą przede wszystkim – techniki przekazu i egzekwowania wiedzy w edukacji szkolnej,

-**innowacje technologiczne** – obejmują zmiany w zakresie stosowanych technologicznych środków kształcenia, wychowania, opieki, terapii,

- **innowacje organizacyjne** – dotyczą wszelkich zmian strukturalnych określających funkcje i role w systemie organizacyjno – instytucjonalnym oświaty; często występują w obszarze zmian związanych z zarządzaniem.

Podział wg kryterium określającego rodzaj zmian:

- **przekształcenie** – rozumiane jako rodzaj zmiany innowacyjnej nie będącej jedynie prostym zastąpieniem jednych elementów przez drugie; przekształcenie obejmuje wyraźnie jakościowe zmiany w obszarze podejmowanych działań,

- **poszerzenie** – dotyczy rozszerzenia podejmowanych działań pedagogicznych

- **uzupełnienie** – innowacja, która jest zwykle związana z wprowadzeniem czegoś nowego do istniejącego stanu, czy ogółu stosowanych rozwiązań, nie podważając w istotnym stopniu ich podstawowego znaczenia i użyteczności,

- **zastąpienie** – najczęściej stosowany rodzaj zmiany innowacyjnej polegający na zastąpieniu jednego rozwiązania drugim,

- **eliminacja** – rodzaj zmiany innowacyjnej, który wiąże się z wyłączeniem, usuwaniem lub wykluczeniem pewnych elementów spośród innych,

- **dostosowanie** – polega na dostosowaniu, dostrojeniu dotychczasowych działań do postaci, którą można określić, jako odpowiednią, adekwatną do aktualnie istniejącego stanu rzeczy,

- **wzmocnienie** – polega na umocnieniu działań nowych, by stały się odporniejsze na zniszczenie,

- **integracja** – rodzaj zmiany polegający na wszelkich procesach tworzenia określonych całości z jakichś części; wiąże się z procesami scalania, czy zespalania się elementów w nowe całości.

Rodzaj innowacji według stopnia kreatywności

- **pionierskie** – rodzaj innowacji, których liczne elementy posiadają określone cechy nowości. Innowacje tego typu winny torować nowe drogi w obranej dziedzinie,

- **asymilacyjne** – innowacje, których istotą zmiany jest przyswojenie, przystosowanie, wchłonięcie na zasadzie adaptacji, integracji nowych działań czy treści do istniejącego już wcześniej doświadczenia, praktyk i wiedzy.

Podział według kryterium źródła innowacji:

- **powstałe z osobistego doświadczenia zawodowego** – źródłem innowacji jest to wszystko, co stanowi wynik własnych doświadczeń pedagogicznych, przetworzonych w nowe, jakości działań pedagogicznych do użytku szkolnego,

- **adoptowane** – innowacje, których źródło stanowią wszelkie doświadczenia pedagogiczne osób innych, mogące być wdrażane i przystosowywane do własnej praktyki pracy, których autorskie źródło możemy ujawnić i wskazać,

- **adaptowane** – innowacje, które nie stanowią już prostego przyswojenia nowej wiedzy czyjegoś autorstwa, lecz stanowią określony typ – nową praktykę pedagogiczną, która uzupełniana jest o pewien zespół.

5. WDROŻENIE INNOWACJI

1. Nauczyciel ma prawo stosowania nowatorskich rozwiązań edukacyjnych w formie innowacji pedagogicznych.

2. Udział nauczyciela w opracowywaniu i wdrażaniu innowacji pedagogicznych jest dobrowolny.

3. Działalnością innowacyjną można objąć wybrane zajęcia edukacyjne, wybrany oddział, lub określoną grupę uczniów.

4. Rozpoczęcie innowacji jest możliwe po zapewnieniu przez szkołę odpowiednich warunków kadrowych i organizacyjnych, niezbędnych do realizacji planowanych działań innowacyjnych;

5. Jeżeli wprowadzenie innowacji pedagogicznej wymaga przyznania szkole dodatkowych środków budżetowych, to mogą być one podjęte jedynie w sytuacji, gdy organ prowadzący szkołę wyrazi pisemną zgodę na finansowanie zaplanowanych działań.

6. Innowacja wdrażana w szkole nie może naruszać uprawnień ucznia:

1) do bezpłatnej nauki, wychowania i opieki w zakresie ustalonym w obowiązujących przepisach prawa oświatowego,

2) w zakresie warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty,

3) w zakresie uzyskania wiadomości i umiejętności niezbędnych do ukończenia szkoły podstawowej, opisanych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oświatowego,

4) nie prowadzi do zmiany typu szkoły,

7. Innowację można wprowadzić w dowolnym momencie roku szkolnego, uwzględniając ramy czasowe jej realizacji.

8. Nauczyciel/ zespół nauczycieli zgłasza dyrektorowi szkoły chęć wdrożenia innowacji pedagogicznej w formie pisemnej, wypełniając kartę innowacji. Karta innowacji stanowi załącznik do niniejszej procedury (**Załącznik 1 i 1a**).

9. W karcie zgłoszenia nauczyciel/ zespół nauczycieli przedstawia:

1) nazwę (tytuł) innowacji pedagogicznej,

2) rodzaj rozwiązań, jakich innowacja dotyczy (programowe, metodyczne, organizacyjne, mieszane),

3) termin realizacji innowacji pedagogicznej,

4) oddział/oddziały lub grupę/grupy uczniów, które będą objęte działaniami innowacyjnymi (wszyscy uczniowie bądź uczniowie lub grupy z określonych oddziałów),

5) opis innowacji zawierający:

- uzasadnienie potrzeby wprowadzenia zmian,
- cele ogólne i cele szczegółowe,
- zasady innowacji,

6) sposoby ewaluacji podejmowanych działań innowacyjnych: w jakim czasie będzie przebiegać badanie efektów zakładanych zmian, za pomocą jakich metod, technik

i narzędzi badawczych, kto będzie prowadził badanie, komu i w jaki sposób przedstawione zostaną rezultaty wdrażanej innowacji. Podstawowym zadaniem ewaluacji jest stwierdzenie:

- czy realizacja programu innowacyjnego przebiega zgodnie z jego założeniami,
- czy uzyskuje się przewidywane efekty,
- czy nie należy dokonać weryfikacji i zmian w programie innowacyjnym,
- czy nie należy zaprzestać realizacji innowacji?

7) informację, czy wdrożenie innowacji pedagogicznej wymaga dodatkowych nakładów budżetowych,

8. Do karty zgłoszenia nauczyciel/ zespół nauczycieli dołącza:

1) pisemną zgodę nauczyciela lub nauczycieli na uczestnictwo w innowacji pedagogicznej (**Załącznik 2**),

2) pisemną informację o tym, czy założenia innowacji były wcześniej publikowane. Jeśli nie, nauczyciel/zespół nauczycieli dołącza pisemną zgodę autora lub zespołu autorskiego innowacji na jej prowadzenie w szkole (**Załącznik 3**).

3) oświadczenie autora/autorów innowacji o nienaruszeniu praw autorskich innych osób (**Załącznik nr 4**).

9. Dyrektor szkoły po otrzymaniu od nauczyciela karty zgłoszenia innowacji pedagogicznej wraz z załącznikami sprawdza, czy przedstawiona innowacja spełnia warunki określone w niniejszej procedurze.

10. W przypadku, gdy innowacja nie spełnia warunków, o których mowa w niniejszej procedurze, dyrektor szkoły w formie pisemnej informuje nauczyciela/zespół nauczycieli o nieprawidłowościach, proponując ich usunięcie lub uzupełnienie.

11. W przypadku innowacji pedagogicznej wymagającej przyznania na jej realizację dodatkowych środków budżetowych, dyrektor szkoły występuje do organu prowadzącego o pisemną zgodę na finansowanie planowanych działań.

12. Po zatwierdzeniu przez Dyrektora szkoły, autor innowacji (zespół autorski) przedstawia opis Radzie Pedagogicznej.

13. Wdrażanie innowacji następuje po zasięgnięciu opinii Rady Pedagogicznej.

14. Rada Pedagogiczna podejmuje uchwałę w sprawie wprowadzenia innowacji pedagogicznej w szkole jeżeli:

- uznała zasadność i celowość prowadzenia innowacji,
- nauczyciele, którzy będą uczestniczyć w realizacji innowacji wyrazili pisemną zgodę.

15. Autor innowacji/zespół autorski zbiera od rodziców/opiekunów prawnych uczniów (rekrutowanych na zasadzie powszechnej dostępności) zgody na udział w planowanej innowacji pedagogicznej, które przechowuje w swojej dokumentacji **(Załącznik 5)**.

16. Nauczyciele biorący udział w innowacji odpowiadają za jej wdrażanie i ewaluację.

17. Wprowadzoną innowację zapisuje się do Rejestru Innowacji Pedagogicznej, który jest również publikowany na stronie internetowej szkoły. Rejestr Innowacji Pedagogicznej zawiera:

- uchwałę Rady Pedagogicznej w sprawie wprowadzenia innowacji pedagogicznej,
- opis/program innowacji pedagogicznej,
- pisemną zgodę nauczycieli, którzy będą uczestniczyć w innowacji,
- pisemną zgodę autora/zespołu autorskiego na jej prowadzenie w szkole, w przypadku gdy założenia innowacji nie były wcześniej opublikowane,
- oświadczenie o nienaruszalności praw autorskich innych osób,
- pisemna zgoda organu prowadzącego w przypadku, gdy innowacja wymaga finansowania planowanych działań.

18. Po zakończeniu wdrażania innowacji pedagogicznej nauczyciel/zespół nauczycieli przeprowadza jej ewaluację. Wyniki ewaluacji przedstawia w formie pisemnej do protokołu rady pedagogicznej.

19. W sprawach nieuregulowanych niniejszą procedurą decyzje podejmuje dyrektor szkoły.

Sokołowice, dnia.....

**Dyrektor
Szkoły Podstawowej im. Orła Białego
w Sokołowicach**

ZGŁOSZENIE INNOWACJI PEDAGOGICZNEJ

Zgłaszam się z prośbą o umożliwienie zgłoszenia innowacji pedagogicznej pt.:

.....

Mojego autorstwa, podczas posiedzenia Rady Pedagogicznej w dniu..... .

Z poważaniem,

W załączeniu:

1. Opis innowacji.

Karta informacyjna
Innowacji pedagogicznej prowadzonej
w Szkole Podstawowej im. Orła Białego w Sokołowicach

Temat innowacji pedagogicznej	
Imię i nazwisko autora lub zespołu autorskiego	
Imię i nazwisko osoby/osób wdrażających innowację	
Czas trwania innowacji pedagogicznej	Data rozpoczęcia:..... Data zakończenia:.....
Przewidywany wymiar godzin	

Informacje dotyczące innowacji

Rodzaj innowacji pedagogicznej (właściwe należy podkreślić)	Osoby objęte działaniami (właściwe należy podkreślić)	Zajęcia edukacyjne objęte innowacją (właściwe należy podkreślić)
- programowa - organizacyjna - metodyczna - mieszana	- jeden oddział lub grupa uczniów - więcej oddziałów - wszystkie oddziały	- wybrane zajęcia edukacyjne - wszystkie zajęcia edukacyjne - jeden przedmiot nauczania - więcej przedmiotów nauczania

	Liczba dzieci objęta innowacją:	
	Charakterystyka uczestników:	

Opis innowacji pedagogicznej

Uzasadnienie potrzeby wprowadzenia innowacji pedagogicznej oraz na czym polega nowatorstwo innowacji	
Cele ogólne i szczegółowe innowacji pedagogicznej	
Opis innowacji pedagogicznej	
Rodzaj zajęć	
Zakres tematyczny	
Treści nauczania	
Metody i formy	
Osoby i instytucje zaproszone do współpracy	
Spodziewane efekty	
Narzędzia badawcze	
Sposoby ewaluacji innowacji pedagogicznej	
Finansowanie innowacji pedagogicznej	

Uwagi	
Zgoda nauczycieli uczestniczących w innowacji (załączyć)	Zgoda z dnia.....
Zgoda autorów na prowadzenie innowacji w szkole (załączyć)	Zgoda z dnia.....
Oświadczenie autora/autorów o nienaruszalności praw autorskich (załączyć)	Oświadczenie z dnia.....
Uchwała Rady Pedagogicznej (załączyć)	Uchwała RP..... Nr z dnia..... w sprawie wprowadzenia innowacji pedagogicznej

(pieczęć szkoły)

Sokołowice, dnia.....

Zgoda nauczycieli uczestniczących w innowacji pedagogicznej

.....

nazwa innowacji

W Szkole Podstawowej im. Orła Białego w Sokołowicach

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo Oświatowe (Dz. U.)
art. 1 pkt. 18, art. 44 ust.2 pkt.3, art.55 ust. 1 pkt. 4, art. 68 ust. 1 pkt. 9, art. 86 ust. 1

Wyrażam/wyrażamy zgodę na uczestnictwo w innowacji pedagogicznej pod nazwą:

.....

W Szkole Podstawowej im. Orła Białego w Sokołowicach w roku szkolnym
2019/2020.

Czytelne podpisy nauczycieli – realizatorów innowacji:

1.....

2.....

3.....

4.....

(pieczęć szkoły)

Sokołowice, dnia.....

Zgoda autora na prowadzenie innowacji pedagogicznej

.....

(tytuł innowacji pedagogicznej)

w Szkole Podstawowej im. Orła Białego w Sokołowicach

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U) - art. 1 pkt. 18, art. 44 ust.2 pkt.3, art.55 ust. 1 pkt. 4, art. 68 ust. 1 pkt. 9, art. 86 ust. 1

Wyrażam/wyrażamy zgodę na prowadzenie w Szkole Podstawowej im. Orła Białego w Sokołowicach innowacji pedagogicznej pod nazwą:

.....,

której jestem/jesteśmy autorem/autorami. Zgodę potwierdzam/potwierdzamy podpisem/podpisami:

1.....

2.....

3.....

4.....

(pieczęć szkoły)

Oświadczenie o nienaruszeniu praw autorskich innych osób

Oświadczam/oświadczamy, że jestem/jesteśmy autorem/autorami innowacji pedagogicznej pod nazwą.....,

I nie naruszam/naruszamy praw autorskich innych osób. Oświadczenie poświadczam podpisem/podpisami:

1.....

2.....

3.....

4.....

UCHWAŁA NR.....
Rady Pedagogicznej Szkoły Podstawowej im. Orła Białego w Sokołowicach
z dnia.....
w sprawie wprowadzenia innowacji pedagogicznej

Na podstawie:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. 2018 r. poz. 1148 i 1078) art. 1 pkt. 18, art. 44 ust. 2 pkt.3, art.55 ust.1 pkt.4, art. 68 ust.1 pkt. 9, art. 86 ust. 1 w sprawie warunków prowadzenia innowacji pedagogicznej i eksperymentalnej przez publiczne szkoły i placówki Rada Pedagogiczna uchwala, co następuje:

&1

Przyjąć do realizacji innowację pedagogiczną.....

.....

(nazwa innowacji)

opracowaną przez.....

(autor lub zespół autorski)

wdrażaną przez.....

(realizatorzy)

W.....

(oddział/grupa/ szkoła)

w terminie od..... do.....

&2

Innowacja, o której mowa w por. 1 stanowi załącznik do uchwały.

&3

Wykonanie zadania powierza się dyrektorowi szkoły.

& 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem

Podpis przewodniczącego Rady Pedagogicznej

(pieczęć szkoły)

Sokołowice, dnia

Zgoda na udział ucznia w innowacji

.....
(nazwa innowacji)

**w Szkole Podstawowej im. Orła Białego w Sokołowicach
w roku szkolnym.....**

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U) - art. 1 pkt. 18, art. 44 ust.2 pkt.3, art.55 ust. 1 pkt. 4, art. 68 ust. 1 pkt. 9, art. 86 ust. 1

Wyrażam zgodę na uczestnictwo w innowacji pedagogicznej mojego dziecka:

.....
ucznia klasy.....

.....
data i podpis rodziców

